

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

спеціальність	071 «Облік і оподаткування»	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Облік і оподаткування	факультет	Навчально-науковий інститут «КІБЕРПОРТ»
освітній рівень	бакалавр	кафедра	Фінансів, банківської справи та страхування

ВИКЛАДАЧ

Євдокімова Марина Олександрівна

Вища освіта – спеціальність «Бухгалтерський облік і аналіз господарської діяльності у сільському господарстві»
 Науковий ступень – кандидат економічних наук (спеціальність 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності))
 Вчене звання – доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
 Досвід роботи – більше 15 років
 Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більш 10 методичних розробок;
- досвід роботи керівником наукового гуртка «Гроші та кредит»;
- автор і співавтор більш 9 тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	+380664233185	електронна пошта	mar.evdokim5005@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
---------	---------------	------------------	---------------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Метою викладання дисципліни «Банківська справа та страхування» є формування системи знань про сутність та функції банківської системи та страхування. Формування знань про економічний інструментарій центрального банку для макроекономічної стабілізації при проведенні грошово-кредитної політики, опанування механізму здійснення основних банківських операцій. Засвоєння навичок державного регулювання банківської системи та страхування. Формування у слухачів системи знань, вмінь, навичок у поглибленні фахових компетенцій щодо забезпечення розвитку банку, банківського бізнесу та страхування.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	- Ознайомлення зі стратегією впровадження інноваційних технологій в банківському бізнесі та страхуванні / самостійна робота, індивідуальні завдання; - Оволодіння методами та показниками оцінювання економічної ефективності діяльності банківських установ та страхових компаній / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання; - Набуття навичок впровадження сучасних технологій банківської діяльності в Україні. З'ясування перспектив розвитку інноваційних технологій у банківському і страховому бізнесі/ практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання; - Володіння формами та принципами організації науково-дослідної роботи студентів, методами та прийомами наукових досліджень у банківській справі та страхуванні / самостійна робота, індивідуальні завдання;
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): лекції – 12 годин, семінарські заняття – 18 годин, підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, індивідуальні завдання, командна робота

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. Основи функціонування та розвитку банківської системи

Лекція 1.	Становлення та характеристика банківської системи України.	ПЗ1	Характеристика банківської системи України її структура. Статус НБУ, його завдання та функції. Формування та реалізація грошово-кредитної політики. Облікова ставка НБУ та її застосування у визначенні вартості кредитних ресурсів	Самостійна робота	Передумови становлення і розвитку банківської системи України; Роль НБУ у регулюванні готівкового грошового обігу; фонд гарантування вкладів фізичних осіб, його статус, функції та завдання
		ПЗ2	Класифікація банків і порядок їх створення в Україні (банки з державною участю, банки іноземних банківських груп, банки з приватним капіталом)		Види банків та їх класифікація; ліцензування банківської діяльності; регулювання діяльності банків; заходи впливу, які застосовуються до банків за порушення банківського законодавства

Лекція 2.	Комерційні банки в банківській системі України	ПЗ3	Основні банківські операції: кредитні, депозитні, розрахунково-касові. Доходи та витрати банку.		Фінансовий результат банку
Лекція 3.	Формування ресурсів банку	ПЗ4	Операції банку з формування власного капіталу. Операції банків із залучення і запозичення коштів		Суть , структура та порядок формування власного капіталу банків; види вкладів; механізм нарахування відсотків (прості та складні відсотки)
Лекція 4.	Кредитні операції банку та операції з цінними паперами	ПЗ5	Сутність і функції кредиту. Форми кредиту та його види. Принципи кредитування. Класифікація та порядок надання банківських кредитів. Факторинг, овердрафт як форми кредитування.		Сутність, класифікація банківських кредитів (довгострокові і короткострокові); банківський кредит та його класифікація; умови та порядок укладення кредитної угоди; факторинг: облік і правове регулювання;
		ПЗ 6	Види операцій банків з цінними паперами (емісійні, посередницькі, інвестиційні)		Види цінних паперів: акції, облігації, ощадні сертифікати; ринок цінних паперів: первинний і вторинний

Модуль 2. Страхування

				Самостійна робота	Необхідність і роль страхування; функції та принципи страхування
Лекція 5.	Економічна суть та класифікація страхування	ПЗ 7	Необхідність, суть, функції та принципи страхування		
		ПЗ 8	Класифікація страхування. Обов'язкове та добровільне страхування		Необхідність, зміст і класифікація особистого страхування; структура та види майнового страхування; види страхування відповідальності та їх характеристика
Лекція 6.	Страховий ринок. Державне регулювання страхової діяльності	ПЗ9	Сутність та структура страхового ринку. Страхова премія, страхова сума, страхове відшкодування. Державний нагляд та ліцензування страхової діяльності		Стан та тенденції розвитку страхового ринку; удосконалення державної політики в галузі страхування

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ставерська Т.О., Близнюк О.П., Лисак Г.Г. Гроші та кредит: курс лекцій для підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Х.: ДБТУ, 2022. 383 с.
2. Євдокімова М.О. Гроші та кредит: навч. посібник. Х.: ХНАУ, 2020. – 343 с.
3. Олійник О.В. Нагаєва Г.О. Страхування: навч. посіб. Х.: ХНАУ, 2020. 256 с.
4. Фінансовий менеджмент у банку: навч.посіб., уклад.: Т.О. Ставерська, В.В. Макогон, А.В. Микитась. ДБТУ. Харків, 2024. – 364 с.
5. Горох О.В. Фінанси: навч. посіб. Харків: ХНАУ, 2021. 190 с.

6. Банківська справа : навчальний посібник / О. М. Колодізев, О. М. Рац, С. М. Киркач та ін. ; за заг. ред. О. М. Колодізева. – Харків : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 348 с.
7. Банківські операції [Текст] : підручник / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.; за заг. ред. А. М. Мороза. – [3-тє вид., перероб. і доп.]. – К.: КНЕУ, 2018. – 608 с.
8. Тридід О.М., Самородов Б.В., Вядрова І.М. та ін. Банківська система : підручник / О.М. Тридід, Б.В. Самородов, І.М. Вядрова та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2020. – 536 с.

Інформаційні ресурси

1. Про банки і банківську діяльність : Закон України № 2121-III від 07.12.2000 р., із змінами, внесеними 15.08.2022 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.
2. Про Національний банк України : Закон України № 679-XIV від 20.05.1999 р., із змінами, внесеними 15.08.2022 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.
3. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні : Інструкція № 379, затверджена постановою Правління НБУ № 368 від 28.08.2001 р., із змінами, внесеними 11.08.2022 р. [Електронний ресурс]. – Режим до-ступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>.
5. Офіційний сайт Асоціації українських банків. – Режим доступу : <http://aub.org.ua>.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (електронне посилання на положення)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на семінарських заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.